

ก. ลักษณะทั่วไปของประชากร

ประชากรที่เป็นตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้มีทั้งหมดจำนวน 380 คน ซึ่งเป็นประชากรจากแหล่งกองทุนที่ให้ทุนการศึกษา 3 กองทุน คือ กองทุนโครงการอุปการะเด็ก มูลนิธิศุภนิมิต สาขาจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยผู้รับทุน และผู้ปกครองของผู้รับทุน ในอัตรา ร้อยละ 25 ของผู้รับทุนและผู้ปกครองในโครงการพัฒนาชนบท 3 บ้านหนองกนคร หมู่ 5 ตำบลหนองแหง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่, โครงการ ซี.ซี.เอฟ ภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยผู้รับทุนและผู้ปกครอง ในอัตรา ร้อยละ 25 ของผู้รับทุนและผู้ปกครองโครงการอุปการะเด็ก โรงเรียนรังษีวิทยา อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่, ทุนการศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ ในอัตรา ร้อยละ 25 ของผู้รับทุนในปีการศึกษา พ.ศ. 2528 นอกจากนั้นเป็นประชากรตัวอย่างซึ่งเป็นผู้เคยได้รับทุนการศึกษาจากกองทุนทั้ง 3 แห่ง มาก่อนในอัตรา ร้อยละ 25 ของผู้เคยได้รับทุนการศึกษาแต่ละแห่งที่ส่งแบบสอบถามกลับคืนมา

โดยประชากรตัวอย่างทั้งหมดในการศึกษาเชิงเปรียบเทียบของการวิจัยนี้ เป็นผู้รับทุนทั้งหมด ร้อยละ 47.4 ผู้ปกครอง ร้อยละ 36.8 และผู้เคยได้รับทุน ร้อยละ 15.8 เป็นประชากรตัวอย่างจากกองทุนมูลนิธิศุภนิมิต ร้อยละ 42.6 กองทุน ซี.ซี.เอฟ ร้อยละ 42.6 และกองทุนมหาวิทยาลัยพายัพ ร้อยละ 14.7 (ตารางที่ 1)

ก. 1 ลักษณะทั่วไปของผู้รับทุน

ผู้รับทุนที่เป็นตัวอย่างการวิจัยจำนวน 180 ตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้รับทุนที่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 61.1 เพศชาย ร้อยละ 38.9, เป็นผู้มีอายุระหว่าง 10-15 ปี ในอัตราสูงสุด ร้อยละ 46.1 รองลงมาเป็นผู้มีอายุระหว่าง 16-25 ปี ร้อยละ 41.1 และผู้มีอายุระหว่าง 26-35 ปี อยู่ในอัตราต่ำสุด ร้อยละ 0.5 ผู้รับทุนส่วนมากอยู่ในระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 38.9 ระดับประถมศึกษา ร้อยละ 26.1 ระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 22.2 และมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 12.8 ซึ่งปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาประเภทโรงเรียนมัธยมศึกษาในอัตราสูงสุดคือ ร้อยละ 52.2 โรงเรียนประถมศึกษา (ประชาบาล) ร้อยละ 25.5

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรตัวอย่างจำนวนจากกองทุนให้ทุนการศึกษา

ประชากร	กองทุนให้ทุนการศึกษา			รวม
	มูลนิธิคุณนิต	กองทุน ซี.ซี.เอฟ	กองทุน ม.พาณิชย์	
ผู้รับทุน	18.4 (70)	18.4 (70)	10.5 (40)	47.4 (180)
ผู้ปกครอง	18.4 (70)	18.4 (70)	-	36.8 (140)
ผู้เคยรับทุน	5.8 (22)	5.8 (22)	4.2 (16)	15.8 (60)
รวม	42.6 (162)	42.6 (162)	14.7 (56)	100 (380)

และอัตราค่าสุดกำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยร้อยละ 22.2 เป็นผู้นับถือศาสนาพุทธมากที่สุด คือร้อยละ 76.7 รองลงมานับถือศาสนาคริสต์ร้อยละ 22.8 และศาสนาอื่น ๆ ได้แก่ศาสนาอิสลาม, ซิกข์ เป็นต้น อยู่ในอัตราค่าสุดคือร้อยละ 0.5 ลักษณะทั่วไปอีกประการหนึ่งอันเป็นพื้นฐานทางสถานภาพครอบครัวที่จะเกี่ยวโยงกับการขอรับทุนของผู้รับทุน คือจำนวนพี่น้องรวมบิดามารดา พบว่าผู้รับทุนที่มีพี่น้องรวมบิดามารดา มากกว่า 4 คน อยู่ในอัตราสูงสุดคือร้อยละ 26.1 ผู้ที่มีพี่น้องรวมบิดามารดา 2 คน อยู่ในอัตรารองลงมาคือร้อยละ 23.3 และที่เป็นบุตรคนเดียวของครอบครัวอยู่ในอัตราค่าสุด คือร้อยละ 12.2 (ดูประกอบจากตารางที่ 1.1)

ก. 2 ลักษณะทั่วไปของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองของผู้รับทุนเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดกับการสนับสนุนการศึกษาของผู้รับทุน (เด็ก) มากที่สุดในการศึกษาวิจัยได้เลือกเอาผู้ปกครองของผู้รับทุนจากกองทุนมูลนิธิศุภนิมิตและผู้ปกครองของผู้รับทุนจากกองทุน ซี.ซี.เอฟ. เท่านั้น เพราะบุคคลทั้งสองกลุ่มมีความใกล้ชิดกับเด็กในอุปการะหรือบุตรของตน และรับทราบการไต่รับทุนของเด็กทุกชั้นตอนและมีผู้ปกครองที่ตกเป็นตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 140 ตัวอย่าง

ผู้ปกครองของผู้รับทุนที่ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 62.8 เป็นเพศชายและร้อยละ 37.1 เป็นเพศหญิง อัตราเฉลี่ยอายุของผู้ปกครองสูงสุดคือกลุ่มผู้ที่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.4 รองลงมาเป็นกลุ่มผู้ที่มีอายุระหว่าง 45-55 ปี ร้อยละ 28.6 ส่วนร้อยละ 2.8 เป็นอัตราค่าสุดซึ่งเป็นผู้ปกครองที่มีอายุต่ำกว่า 26 ปี , ผู้ปกครองร้อยละ 90.7 มีการศึกษาระดับประถม ผู้ไม่เคยเรียนหนังสือร้อยละ 6.4 และผู้ที่มีการศึกษาสูงสุดไม่เกินระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในอัตราค่าสุดคือร้อยละ 2.8 สถานภาพทางการสมรสเป็นผู้ที่สมรสแล้ว และยังคงอยู่ร่วมกันอยู่ในอัตราสูงสุด ร้อยละ 85.7 ผู้ที่เป็นหม้ายและหย่าร้างมีร้อยละ 12.1 ส่วนผู้ที่เป็นโสดมีอัตราค่าสุดร้อยละ 2.1 และผู้ปกครองส่วนใหญ่มีสถานภาพเกี่ยวข้องกับผู้รับทุนในฐานะเป็นบิดาซึ่งมีอัตราสูงสุดร้อยละ 60.0 เป็นมารการร้อยละ 24.3 เป็นบุตรร้อยละ 9.3 และอีกร้อยละ 6.4 เกี่ยวข้องกับผู้รับทุนในฐานะเป็นผู้อุปการะ ส่วนความเชื่อทางศาสนาของผู้ปกครองเป็นผู้ที่

ตารางที่ 1.1 ข้อมูลทั่วไปของชุมชนเกษตรกรรม เทศ, อายู, ระตะ
และจำนวนพื้นที่ของราษฎรมีความการศึกษาตามช่วงวัยชุมชน

ช่วงวัย	เพศ		ต่ำกว่า 10	10-15	อายุ/ปี			ระดับการศึกษา			
	ชาย	หญิง			16-25	26-35	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลาย	อุดมศึกษา	
คุณวุฒิ	20.0	18.9	12.2	22.2	4.4	-	20.0	11.1	2.8	-	-
ร.ร. 104	12.8	26.1	-	23.9	15.0	-	1.1	27.8	10.0	-	-
น.พ.บ้าน	6.1	16.1	-	-	21.7	0.5	-	-	-	-	22.2
รวม	38.9	51.1	12.2	41.6	41.1	0.5	26.1	38.9	12.8	22.2	-

PAYAP UNIVERSITY

นับถือศาสนาพุทธมีอัตราสูงสุดร้อยละ 90.0 ศาสนาคริสต์ร้อยละ 9.3 และผู้ที่นับถือศาสนาอื่น ๆ อื่น ๆ ไคแกอิสลาม ร้อยละ 0.7 (ตาราง 1.2)

ก. 3 ลักษณะทั่วไปของผู้เคยรับทุน

ผู้เคยรับทุนที่เป็นตัวอย่างของการวิจัยจำนวน 60 คน ประกอบด้วยผู้เคยรับทุนที่เป็นเพศชายร้อยละ 31.7 เพศหญิงร้อยละ 68.3

อายุระหว่าง 16-25 ปี ในอัตราสูงสุดร้อยละ 61.7 รองลงมาอายุระหว่าง 26-35 ปี ร้อยละ 35.0 และผู้มีอายุระหว่าง 10-15 ปี อยู่ในอัตราต่ำสุดร้อยละ 3.3

เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษา (ปริญญาตรี) มากที่สุดคือร้อยละ 35.0 รองลงมาเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถม (ป.6) ร้อยละ 33.3 และผู้ที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อัตราต่ำสุดร้อยละ 3.3

ส่วนผู้ที่เคยรับทุนและสำเร็จการศึกษาไปแล้ว ปัจจุบันยังไม่ได้สมรสมีอัตราสูงกว่าผู้ที่สมรสแล้ว คือผู้อยู่ในอัตราร้อยละ 85.0 ผู้ที่สมรสแล้วมีเพียงร้อยละ 15.0 แต่ไม่ปรากฏว่ามีอัตราการเป็นหม้ายหรือหย่าร้างในประชากรกลุ่มนี้

ผู้เคยรับทุนส่วนมากนับถือศาสนาพุทธในอัตราสูงกว่าศาสนาคริสต์ และศาสนาอื่น ๆ คิดร้อยละ 75.0, 23.3 และ 1.6 ตามลำดับ (ตาราง 1.3)

ก. 4 อาชีพ/รายได้ของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองของผู้รับทุนทั้งหมดเป็นผู้อาศัยอยู่ในท้องถิ่นชนบท และประกอบอาชีพทางด้านกรเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ จะพบว่าผู้ปกครองของผู้รับทุนทั้ง 2 แห่งคือ พื้นที่การช่วยเหลือของมูลนิธิศุภนิมิต และซี.ซี.เอฟ. ที่ประกอบอาชีพการเกษตรมีมากที่สุดประมาณ ร้อยละ 48.6 เป็นผู้ปกครองของผู้รับทุนจากมูลนิธิศุภนิมิต ร้อยละ 25.0 จากกองทุน ซี.ซี.เอฟ. ร้อยละ 23.6, รองลงมาเป็นผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้างประมาณร้อยละ 43.6 เป็นผู้ปกครองของผู้รับทุนจากกองทุน ซี.ซี.เอฟ. ร้อยละ 22.1 จากมูลนิธิศุภนิมิต ร้อยละ 21.4 ต่ำสุดเป็นผู้ที่ไม่มีงานทำในอัตราเท่ากับผู้ที่รับราชการคือร้อยละ 1.4 เท่ากัน แต่ผู้ที่ไม่มีงานทำที่เป็นผู้ปกครองของผู้รับทุนทั้งรับจากมูลนิธิศุภนิมิต และซี.ซี.เอฟ. ในอัตราเท่ากันคือร้อยละ 0.7

ตารางที่ 1.2 จำนวนชั่วโมงของบุคลากรเกษียณที่ พท,
ที่ศูนย์ทุน และภาคสนาม

บุคลากรของ ศูนย์ทุน	พท		อายุ/ปี				
	ชาย	หญิง	ต่ำกว่า 26	26-35	36-45	46-55	56 ขึ้นไป
ศุภนิศิต	34.2	15.7	1.4	17.6	17.8	10.7	2.1
ศ.ศ. 10H	28.6	21.4	1.4	9.3	18.6	17.8	2.8
รวม	62.8	37.1	2.8	27.1	36.4	28.6	5.0

PAYAP UNIVERSITY

ตารางที่ 1.3 ข้อมูลทั่วไปของผู้เรียนเกี่ยวกับ เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา และศาสนา

ผู้เรียน ระบุ ระบุ	เพศ		อายุ/ปี				ระดับการศึกษา				สถานศึกษา				ศาสนา		อื่น ๆ
	ชาย	หญิง	10-15	16-25	26-35	ประถมศึกษา มัธยม ต้น	มัธยม ปลาย	อุดม ศึกษา	โศก การ	อาชีว การ	อาชีว การ ต่าง ๆ	พุทธ	คริสต์	อื่น ๆ			
สุภณิก	10.0	26.7	1.6	20.0	15.0	33.3	3.3	-	20.0	1.0	-	36.7	-	-			
ช.ช.โอฬ	13.3	23.3	1.6	28.0	6.7	-	15.0	3.3	20.0	1.0	-	20.0	15.0	1.6			
น.พานัพ	8.3	18.3	-	13.3	13.3	-	-	-	20.0	20.0	-	18.3	3.3	-			
รวม	31.7	68.3	3.3	61.7	35.0	33.3	28.0	3.3	35.0	15.0	15.0	75.0	23.3	1.6			

ตารางที่ 1.4 แสดงสัดส่วนการบริโภคอาหารและรายไปต่อเดือนของบุคลากร

อัตรา กองทุน	เงินเดือน		รับจ้าง		ค่าขาย/บริการส่วนตัว		รับราชการ		อื่นๆ/ไม่ประจำ		รวม
	เงินเดือน	อ.อ. โอน	เงินเดือน	อ.อ. โอน	เงินเดือน	อ.อ. โอน	เงินเดือน	อ.อ. โอน	เงินเดือน	อ.อ. โอน	
ต่ำกว่า 1,000.-บาท	20.0	18.6	9.3	16.4	-	2.1	-	-	-	0.7	67.1
1,000-2,000 บาท	5.0	5.0	11.4	4.3	0.7	1.4	-	-	0.7	-	30.0
2,001-3,000 บาท	-	-	-	1.4	0.7	-	-	-	-	-	2.1
3,001-4,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4,001 บาทขึ้นไป	-	-	0.7	-	-	-	-	-	-	-	0.7
รวม	25.0	23.6	21.4	22.1	1.4	3.6	-	-	0.7	0.7	100

เมื่ออาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญ่ทำการ เกษตรจากแบบสอบถามที่ถามถึงเรื่อง รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน จึงได้ทราบว่าผู้ปกครองของผู้รับทุนร้อยละ 67.1 ซึ่งเป็น อัตราสูงสุดตอบว่ามีรายได้โดยเฉลี่ยแล้วเดือนหนึ่ง ๆ ไม่ถึง 1,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 30.0 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 1,000-2,000 บาท และส่วนผู้ที่มีรายได้มากกว่า 4,000 บาทต่อเดือนขึ้นไปมีอัตราต่ำสุดคือมีเพียงร้อยละ 0.7 เท่านั้น (ตารางที่ 1.4)

ก. 5 อาชีพ/รายได้ของผู้เคยรับทุน

ผู้เคยรับทุนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 46.7 จะประกอบอาชีพรับจ้าง รองลงมา ร้อยละ 23.3 เป็นผู้ที่ยังไม่มีงานทำ ร้อยละ 20.0 ประกอบอาชีพการ เกษตร และอัตรา ต่ำสุดร้อยละ 3.2 ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว

เมื่อถามถึงเรื่องรายได้ของผู้เคยรับทุนที่ตอบแบบสอบถามกลับมา พบว่าประมาณร้อยละ 43.4 เป็นผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 1,000 บาทต่อเดือน รองลงมา ร้อยละ 15.1 เป็นผู้ มีรายได้ประมาณ 1,000-2,000 บาทต่อเดือน ส่วนผู้ที่มีรายได้สูงคือประมาณมากกว่า 4,000 บาทต่อเดือน อยู่ในอัตราต่ำเพียงร้อยละ 3.3 เท่านั้น (ตารางที่ 1.5)

ก. 6 สภาพทางครอบครัวของผู้รับทุน

จากการถามถึงสภาพทางครอบครัวของผู้รับทุนในเรื่องการอยู่อาศัย และ บิตามารดา พบว่าร้อยละ 63.3 อาศัยอยู่กับบิดามารดา เป็นอัตราสูงสุด รองลงมา ร้อย ละ 11.7 อาศัยอยู่โดยการเช่าห้องพักคือ บานพักเพราะต้องเข้ามาเรียนหนังสือในเมือง ซึ่งอยู่ห่างไกลจากบ้าน ไม่สามารถไปเรียนหนังสือแบบไป-กลับได้ อัตราต่ำสุดประมาณ ร้อยละ 2.2 เป็นผู้ที่อาศัยอยู่กับบิดา เนื่องจากมารดาถึงแก่กรรมและบิดามารดาหย่าร้างกัน

สภาพในครอบครัวของผู้รับทุนที่มีปัญหาเกี่ยวกับบิดามารดาได้แก่ บิดาถึงแก่กรรม มารดาถึงแก่กรรม บิดามารดาถึงแก่กรรม และบิดามารดาหย่าร้างกันเป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามผู้รับทุนการศึกษาส่วนมาก ประมาณร้อยละ 78.9 และผู้ปกครองที่รับทุนการศึกษามหา วิทยาลัยพายัพร้อยละ 16.1 ส่วนในกรณีที่มีบิดาถึงแก่กรรมมีประมาณร้อยละ 11.6 บิดา- มารดาหย่าร้างกันประมาณร้อยละ 6.7 และผู้รับทุนที่อยู่ในสภาพครอบครัวที่บิดามารดาถึง แก่กรรมทั้งคู่จึงต้องอาศัยอยู่กับผู้อุปการะ ร้อยละ 0.5 ซึ่งเป็นอัตราต่ำสุด (ตารางที่ 1.6)

ตารางที่ 1.5 สัดส่วนของบุคลากรจาก

หมวดหมู่ บุคลากร	ต่ำกว่า 1,000			1,000-2,000			2,001-3,000		
	บุคลากร	ร้อยละ	น.พ.ยศ	บุคลากร	ร้อยละ	น.พ.ยศ	บุคลากร	ร้อยละ	น.พ.ยศ
แพทย์	18.3	1.7	-	-	-	-	-	-	-
บริหารการ	-	-	-	-	1.7	-	-	1.7	-
ธุรกิจส่วนตัว	-	-	-	3.3	-	-	-	-	-
รับจ้าง	10.0	3.3	-	1.7	6.7	-	-	5.0	5.0
ไม่ทำงานทำ	1.7	6.7	1.7	-	-	1.7	-	-	-
รวม	30.0	11.7	1.7	1.7	11.7	1.7	-	6.7	5.0

ตารางที่ 1.6 สัดส่วนของยูนิตเรียนจากกลุ่ม แผนกตามสภาพครอบครัวและการอยู่อาศัย

ประเภทครอบครัว การอยู่อาศัย	ทุกนิคม	ซีทีเอฟ	น.พ่าย	ทุกนิคม	ซีทีเอฟ	น.พ่าย	ทุกนิคม	ซีทีเอฟ	น.พ่าย	ทุกนิคม	ซีทีเอฟ	น.พ่าย	รวม
ยูนิตรวม อาคาร	32.8	25.0	5.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	63.3
ยูนิตคา	-	-	-	-	-	-	1.2	-	-	-	0.5	0.5	2.2
ยูนิตมารคา	-	-	-	2.8	3.9	0.5	-	-	-	0.5	1.1	0.5	9.4
ยูนิต ทุกนิคม	1.1	2.8	2.2	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	10.5
ยูนิต ซีทีเอฟ	-	-	0.5	-	-	0.5	-	-	-	-	0.5	-	2.8
ยูนิต น.พ่าย	-	1.1	7.8	-	-	2.2	-	-	-	-	-	0.5	11.7
รวม	33.9	28.9	16.1	3.3	4.4	3.9	0.5	1.7	0.5	-	0.5	-	100

ข. ทุ่่นการศึกษากับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ข.1 การรับทุน

เนื่องจากผู้รับทุนการศึกษาส่วนใหญ่มีพี่น้องร่วมบิดามารดาหลายคนในบางครั้ง ผู้ปกครองไม่สามารถรับผิดชอบการศึกษาของบุตร ได้อย่างเต็มที่ ประกอบกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่ไม่มั่นคง ทำให้ผู้ปกครองและเด็กอาจต้องการความช่วยเหลือจากกองทุนสนับสนุนการศึกษาเพิ่มขึ้นจากเดิมได้

จากการศึกษาวิจัยพบว่าผู้รับทุนส่วนใหญ่ในอัตราร้อยละ 91.7 ไม่มีพี่น้องร่วมบิดามารดาได้รับทุนการศึกษาจากกองทุนเดียวกัน ร้อยละ 5.5 เป็นผู้รับทุนที่มีพี่น้องได้รับทุนจากกองทุนเดียวกันอีก 1 คน และในอัตรานี้เป็นผู้ที่มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันถึง 4 คน มีร้อยละ 3.3 ผู้รับทุนที่มีพี่น้องได้รับทุนจากกองทุนเดียวกันอีก 2 คนมีอัตราประมาณร้อยละ 2.7 ในอัตรานี้เป็นผู้ที่มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันมากกว่า 4 คนและ 3 คนมีอัตราเท่ากันคือร้อยละ 1.1 ซึ่งก็เป็นเพียงอัตราที่ต่ำมากเมื่อเปรียบเทียบกับผู้รับทุนที่มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันมากกว่า 4 คน และ 3 คน ที่ไม่มีพี่น้องคนใดได้รับทุนจากกองทุนเดียวกันอีก ซึ่งมีอัตราสูงกว่าคือร้อยละ 26.1 และร้อยละ 17.1 (ตารางที่ 2)

และเมื่อพิจารณาการ เคยได้รับทุนจากกองทุนที่ผู้รับทุนได้รับอยู่ในปัจจุบันปรากฏว่าผู้รับทุนที่มีอัตราสูงประมาณร้อยละ 65.5 ไม่เคยได้รับทุนมาก่อนเลย ส่วนผู้ที่เคยได้รับมาก่อนและปัจจุบันยังได้รับอยู่มีอัตราน้อยกว่าคือประมาณร้อยละ 34.4

ซึ่งหากศึกษาเปรียบเทียบการ ได้รับทุนจากกองทุนต่าง ๆ แล้วจะพบว่าผู้รับทุนการศึกษาจากกองทุนการศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ ร้อยละ 55 เป็นผู้เคยได้รับทุนมาก่อน และร้อยละ 45 เป็นผู้ที่ไม่ได้รับทุนเป็นครั้งแรกคือในปีปัจจุบัน

ส่วนผู้รับทุนการศึกษาจากกองทุนคิงดลาวพบว่า ร้อยละ 81.4 ไม่เคยรับทุนมาก่อน และร้อยละ 18.5 เคยรับทุนมาก่อน

ผู้รับทุนการศึกษาจากกองทุนมูลนิธิศุภนิมิตร้อยละ 61.4 เป็นผู้ไม่เคยได้รับทุนจากกองทุนใด ๆ มาก่อน ร้อยละ 38.6 เป็นผู้เคยได้รับทุนมาก่อนแล้ว ซึ่งการเคยรับทุนมาก่อนของผู้รับทุนในปัจจุบันจะเห็นว่า ผู้ที่ได้รับทุนจากมหาวิทยาลัยพายัพมีอัตราการเคยรับทุนมาก่อน

สูงกว่า ผู้รับทุน จากกองทุนศุภนิมิต และ ซี.ซี. เอฟ และผู้ที่ได้รับทุนจากมหาวิทยาลัยพายัพ ในปัจจุบันนั้น นอกจากมีอัตราการ เคยได้รับทุนจากมหาวิทยาลัยพายัพมาก่อน ยังมีอัตราการ เคยได้รับทุนจากกองทุนอื่นอีก เช่นกองทุนมูลนิธิศุภนิมิต (ประมาณร้อยละ 12.5) เป็นต้น (ตารางที่ 3)

ในขณะที่เดียวกันจากคำตอบของผู้ปกครองของผู้รับทุนศุภนิมิต และ ซี.ซี. เอฟ เกี่ยวกับการรับทุนของเด็กในค่านภาระ ความรับผิดชอบของเด็กในอุปการะทั้งหมดที่กำลังศึกษาเด็กในอุปการะที่เคยได้รับทุนในปีที่ผ่านมาและเด็กที่ได้รับทุนในปัจจุบันพบว่าร้อยละ 75.8 เป็นผู้ที่มิได้เด็กในอุปการะและกำลังศึกษาจำนวน 1 คน รองลงมาร้อยละ 32.1 มีเด็กในอุปการะและกำลังศึกษาอยู่จำนวน 2 คน และอัตราค่าสุดประมาณร้อยละ 1.4 มีเด็กในอุปการะที่กำลังศึกษาอยู่จำนวน 4 คน

ส่วนเด็กในอุปการะที่เคยได้รับทุนในปีที่ผ่านมา ผู้ปกครองส่วนมากประมาณร้อยละ 84.3 ตอบว่าเด็กในอุปการะได้รับทุนจำนวน 1 คน รองลงมาร้อยละ 7.1 ตอบว่าเด็กในอุปการะได้รับทุน 2 คน เท่ากับผู้ตอบว่าไม่มีเด็กในอุปการะได้รับทุนในปีที่ผ่านมา และอัตราค่าสุดคือผู้ที่ตอบว่าในปีที่ผ่านมา มีเด็กในอุปการะได้รับทุนจำนวน 3 คน และ 4 คน มีอยู่ร้อยละ 7 เท่านั้น

เมื่อถามว่าในปัจจุบันมีเด็กในอุปการะที่กำลังได้รับทุนอยู่จำนวนกี่คน จากคำตอบพบว่าร้อยละ 92.1 มีเด็กในอุปการะได้รับทุนจำนวน 1 คน (ซึ่งเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาจะมีอัตราเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 7.8) และในกรณีที่เด็กในอุปการะได้รับทุนจำนวน 1 คนนี้เป็นผู้ปกครองที่มีบุตรหรือเด็กในอุปการะเพียงคนเดียวถึงร้อยละ 37.8 (เปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.1) รองลงมาเป็นผู้มีบุตรที่ตองอุปการะจำนวน 2 คน ร้อยละ 29.3

ผู้ที่ตอบว่าเด็กในอุปการะที่ได้รับทุนปัจจุบันจำนวน 2 คน มีประมาณร้อยละ 6.4 และผู้ที่มีเด็กในอุปการะที่ได้รับทุนในปัจจุบันจำนวน 3 คน มีร้อยละ 1.4 (ตารางที่ 4)

นอกจากส่วนเกินของทีกล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งอาจเป็นเพียงส่วนเล็กน้อยที่เป็นสาเหตุทำให้ผู้ปกครองไม่สามารถรับภาระการสนับสนุนการศึกษาของเด็กในอุปการะได้อย่างเต็มที่ แต่เมื่อพิจารณาจากสาเหตุอันเป็นปัจจัย สำคัญในการที่ผู้ปกครองต้องให้เด็กในอุปการะ

หรือบุตรของตนขอความช่วยเหลือจากกองทุน เพื่อสนับสนุนการศึกษาของเด็กที่อุปถัมภ์ทางบ้าน เศรษฐกิจ สภาพของครอบครัว และบุคคลกรที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรทุนโดยนำปัจจัยดังกล่าว มาพิจารณาหาสาเหตุที่แท้จริงในการที่ผู้ปกครองต้องให้บุตรของตนขอรับการสนับสนุนทุนการศึกษาจากกองทุนว่าเกิดจากอะไร

จากการศึกษาพบว่าผู้ปกครองในอัตราสูงสุดมีถึงร้อยละ 85.7 ที่ตอบว่าสาเหตุที่ต้องให้เด็กขอรับทุนช่วยเหลือการศึกษาเพราะทางบ้านมีฐานะยากจนมีรายได้น้อย รองลงมา ร้อยละ 8.6 ตอบว่าเป็นเพราะครอบครัวมีบุตรในอุปการะหลายคน ส่วนอัตราค่าอุปการะประมาณร้อยละ 0.7 ตอบว่าการที่ให้เด็กขอรับทุนการศึกษาขึ้น เนื่องจากเป็นครอบครัวที่นับถือศาสนาคริสต์ และกองทุนที่ช่วยเหลือทุนการศึกษานั้นก็เป็นกองทุนของกลุ่มบุคคลที่เป็นคริสเตียนเหมือนกัน

และเมื่อพิจารณาจากคำตอบที่บอกว่า บุคคลที่ใดแนะนำเรื่องทุนช่วยเหลือการศึกษา ให้แก่ผู้รับทุนและผู้ปกครองรับทราบและมีส่วนเกี่ยวข้องของการให้เด็กได้รับการช่วยเหลืออยู่ในปัจจุบัน จะเห็นว่า มีอัตราสูงสุดถึงร้อยละ 27.1 อยู่สองอัตราเท่ากันคือผู้แนะนำเรื่องทุนที่เป็นเจ้าหน้าที่ของกองทุน และครูอาจารย์ในโรงเรียนที่เด็กศึกษาอยู่ รองลงมา ร้อยละ 22.9 เป็นผู้ปกครองที่ตอบว่าไม่มีใครแนะนำเรื่องทุนแต่ได้ไปติดต่อสมัครขอรับทุนช่วยเหลือการศึกษาแก่เด็กในอุปการะด้วยตัวเอง นอกจากนั้นกำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้แนะนำเรื่องการขอทุนให้แก่เด็ก มีอัตราค่าสุดเพียงร้อยละ 5.0 เท่านั้น (ตารางที่ 5)

ดังนั้นจึงพบว่าสาเหตุที่แท้จริงที่ผู้ปกครองต้องให้เด็กขอรับทุนก็เพราะฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่ดี รายได้ต่ำ ประกอบกับผู้ปกครองบางส่วนมีบุตรหลายคนและทางกองทุนที่ช่วยเหลือก็เป็นกองทุนการกุศล จึงมีเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องแนะนำเรื่องทุนให้ผู้ปกครองทราบเพื่อรับการช่วยเหลือต่อไป

ข.2 รูปแบบและลักษณะของทุนการศึกษา

โดยทั่วไปรูปแบบและลักษณะของทุนช่วยเหลือหรือสนับสนุนการศึกษาก็มีหลายรูปแบบ เช่นอาจเป็นทุนการศึกษาในรูปแบบของเงินค่าเล่าเรียน ค่าอุปกรณ์การศึกษา เครื่องแต่งกาย, เงินค่าใช้จ่ายส่วนตัว ซึ่งผู้ให้ทุนจะให้ในรูปแบบของเงินหรืออุปกรณ์สิ่งของก็ได้ ส่วนลักษณะของทุนการศึกษาก็อาจมีหลายลักษณะ แต่ในการวิจัยจะพิจารณาทุนการศึกษาอยู่สองประเภทคือ

ทุนที่มีเงื่อนไขและทุนให้เปล่า โดยพิจารณาทุนทั้งสองประเภทในเชิงเปรียบเทียบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้รับทุน ผู้ปกครอง และผู้เคยรับทุน กรณีที่ทุนการศึกษามีส่วนช่วยในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ในด้าน ความเข้าใจ ความรู้สึก ทัศนคติ ความรับผิดชอบ ความคิดริเริ่มและการบริการช่วยเหลือผู้อื่น ดังกล่าวแล้วในบทข้างต้น

จากการศึกษาวิจัยถึงรูปแบบของทุนการศึกษาที่ผู้รับทุนการศึกษาได้รับจากกองทุนการศึกษาสามแห่งพบว่า รูปแบบของทุนที่ผู้รับทุนได้รับในอัตราสูงสุดคือ รูปแบบของทุนที่เป็นอุปกรณ์การศึกษาและเครื่องแต่งกาย มีประมาณร้อยละ 35.5 เป็นอัตราค่าสุดที่ผู้รับทุนได้รับในรูปแบบของเงินค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายส่วนตัว อุปกรณ์การศึกษา เครื่องแต่งกาย ตลอดทั้งอาหารกลางวัน ในคราวเดียวกัน

ส่วนของทุนที่ได้รับนั้นร้อยละ 37.2 เป็นผู้ได้รับทุนช่วยเหลือการศึกษาเฉพาะในส่วนที่จำเป็นซึ่งเกินความสามารถของผู้ปกครองหรือครอบครัวจะรับผิดชอบได้ทั้งหมด รองลงมาประมาณร้อยละ 30.5 เป็นผู้ได้รับทุนการศึกษาบางส่วนจนกว่าจะสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมตอนปลายหรือปริญญาตรี เช่นค่าเล่าเรียน อุปกรณ์การศึกษา เครื่องแต่งกาย ตลอดจนอาหารกลางวัน เป็นต้น และผู้ที่ได้รับทุนทั้งหมดตามที่ขอมีประมาณร้อยละ 27.2 ส่วนผู้ที่ได้รับทุนประมาณครึ่งหนึ่งหรือเกินกว่าครึ่งที่จำเป็นต้องใช้ในการศึกษาในปีที่ได้รับทุนอยู่ในอัตราค่าสุดประมาณร้อยละ 5.0 (ตารางที่ 6)

จากการศึกษาเรื่องประเภททุนการศึกษาสามารถจัดเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภทคือทุนประเภทที่มีเงื่อนไข อันเป็นทุนที่ผู้ให้ทุนหรือฝ่ายกองทุนได้มีการวางเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่งให้ผู้รับทุนปฏิบัติตามในขณะที่รับทุนหรือก่อนการได้รับทุน เช่น ต้องเป็นนักเรียน นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสายวิชาชีพ ระดับชั้น มีผลการเรียนดีตามวัตถุประสงค์และนโยบาย ซึ่งผู้รับทุนอาจจะต้องทำงานหรือกิจกรรมประเภทใดประเภทหนึ่ง เป็นการแลกเปลี่ยน เช่นการทำโครงการกิจกรรม ทำงานบริการช่วยเหลือหน่วยงานของสถานศึกษานั้น ๆ เป็นประจำวัน และหรือการทำงานบริการช่วยเหลือหน่วยงานอื่นในรูปของการบริการสังคม ลักษณะต่าง ๆ ตลอดจนการมีส่วนรวมสามัคคีธรรมกับผู้อื่น ทั้งในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ หรือหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว ส่วน

ตารางที่ 2 สัดส่วนของผู้รับทุนจำแนกตามพี่น้องรวมบิดามารดา และการได้รับทุนของพี่น้องจากกองทุนเดียวกัน

จำนวนพี่น้องรวมบิดามารดา	พี่น้องรวมบิดามารดาที่ได้รับทุน				รวม
	1 คน	2 คน	3 คน	ไม่มี	
1 คน	-	-	-	12.0	12.8
2 คน	0.5	-	-	23.3	23.9
3 คน	1.7	1.1	-	17.8	20.6
4 คน	3.3	0.5	-	11.7	15.5
มากกว่า 4 คน	-	1.1	-	26.1	27.2
รวม	5.5	2.7	-	81.7	100

ตารางที่ 3 สัดส่วนของผู้รับทุนจำแนกตามการเคยได้รับทุนมาก่อนจากกองทุน สุนิมิต, ซี.ซี.เอฟ และมหาวิทยาลัยพายัพ

ผู้รับทุน	เคยได้รับทุนมาก่อนจาก				รวม
	สุนิมิต	ซี.ซี.เอฟ	ม.พายัพ	ไม่เคยรับ	
สุนิมิต	38.6	-	-	61.4	100
ซี.ซี.เอฟ	-	18.5	-	81.4	100
ม.พายัพ	12.5	-	42.5	40.0	100
รวม	17.8	7.2	9.4	65.5	100

ตารางที่ 4 สัดส่วนของผู้ปกครองจำนวนตามเด็กในอุปการะ, เด็กในอุปการะที่กำลัง
 ศึกษา เด็กในอุปการะที่เคยรับทุนในปีที่ผ่านมา และเด็กในอุปการะที่กำลัง
 ได้รับทุนในปัจจุบัน

จำนวนเด็ก ในอุปการะ	กำลังศึกษา				เคยได้รับทุนในปีที่ผ่านมา					กำลังได้รับทุนในปัจจุบัน			
	1	2	3	4	0	1	2	3	4	1	2	3	4
1 คน	38.6	-	-	-	2.1	35.7	-	-	-	37.8	-	-	-
2 คน	10.0	22.1	-	-	2.1	29.3	2.1	-	-	29.3	2.8	-	-
3 คน	5.0	5.7	6.4	-	2.8	9.3	3.6	0.7	-	15.0	1.4	1.4	-
4 คน	2.1	1.4	1.4	1.4	-	6.4	-	-	-	5.7	0.7	-	-
มากกว่า 4 คน	2.1	2.8	2.1	-	-	3.6	1.4	-	0.7	4.3	1.4	-	-
รวม	57.8	32.1	10.6	1.4	7.1	84.3	7.1	0.7	0.7	92.1	6.4	1.4	-
รวมทั้งหมด			100				100				100		

ตารางที่ 5 สัดส่วนของงบประมาณโครงการด้านความสามัคคีของภาคเอกชน และงบประมาณด้านอื่นๆ

ประเภทโครงการ	งบอุดหนุน		งบดำเนินงาน		งบลงทุน		งบอุดหนุน		งบอุดหนุน		งบอุดหนุน		รวม
	ค่าตอบแทน	ค่าจ้าง	ค่าตอบแทน	ค่าจ้าง	ค่าตอบแทน	ค่าจ้าง	ค่าตอบแทน	ค่าจ้าง	ค่าตอบแทน	ค่าจ้าง	ค่าตอบแทน	ค่าจ้าง	
งบอุดหนุน	0.7	-	-	0.7	0.7	-	-	2.8	2.1	1.4	8.6	8.6	8.6
งบดำเนินงาน	4.3	-	10.7	15.7	13.6	-	2.1	22.1	10.0	7.1	85.7	85.7	85.7
งบลงทุน	-	-	-	-	2.8	-	-	-	2.1	-	-	5.0	5.0
งบอุดหนุน	-	-	-	-	0.7	-	-	-	-	-	-	0.7	0.7
งบอุดหนุน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
งบอุดหนุน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	5.0	-	10.7	16.4	17.8	-	2.1	25.0	14.3	8.6	100	100	100

ตารางที่ 6 สัดส่วนของปุ๋ยทุกจำแนกตามส่วนของดินและปุ๋ย

แหล่งของดิน	1. การใส่ปุ๋ย			2. การใส่สารควบคุมการเจริญเติบโต			3. การใส่สารควบคุมการเจริญเติบโต			4. การใส่ปุ๋ย
	สัดส่วน	ค่าเฉลี่ย	ม. พายัพ	สัดส่วน	ค่าเฉลี่ย	ม. พายัพ	สัดส่วน	ค่าเฉลี่ย	ม. พายัพ	
ปุ๋ยหมัก	0.5	2.8	1.1	-	-	2.2	3.3	7.2	-	2.2
ปุ๋ยคอก	-	-	2.2	-	-	-	0.5	0.5	0.5	-
ปุ๋ยเคมี	2.2	1.1	8.3	-	-	5.0	5.0	3.9	0.5	2.8
ปุ๋ยอินทรีย์	2.8	5.5	1.1	-	-	1.1	0.5	13.3	-	0.5
รวม	5.5	9.4	12.8	-	-	8.3	9.4	25.0	1.1	5.5

ทุนประเภทให้เปล่าเป็นทุนที่ผู้ให้ทุนหรือทางกองทุนยินดีช่วยเหลือสนับสนุน โดยไม่มีการวางเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่งให้ผู้รับทุนต้องปฏิบัติตาม

ในลักษณะของประเภททุนที่โคพบในอัตราสูงประมาณร้อยละ 60.0 เป็นทุนประเภทให้เปล่าที่ผู้รับทุนได้รับอยู่ในปัจจุบัน ส่วนทุนประเภทมีเงื่อนไขมีผู้รับทุนประมาณร้อยละ 40.0 ซึ่งตามความเป็นจริงผู้รับทุนประเภทนี้ส่วนใหญ่มีความเต็มใจที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไข หรือเป็นฝ่ายเสนอเงื่อนไขเพื่อปฏิบัติอันเป็นการแลกเปลี่ยนต่อผู้ให้ทุนด้วย

การวิเคราะห์ในด้านประเภทของทุนที่ผู้รับทุนได้รับและการมีส่วนร่วมรับภาระของผู้ปกครองในการศึกษาของเด็ก ปรากฏว่าผู้ปกครองของเด็กที่ได้รับทุนทั้ง 2 ประเภทมีส่วนร่วมรับภาระในการศึกษาของเด็กร่วมกับผู้ให้ทุนตั้งแต่เรื่องค่าเล่าเรียน อุปกรณ์การศึกษา เครื่องแต่งกาย และค่าใช้จ่ายส่วนตวบาง ในอัตราประมาณร้อยละ 52.1 ประมาณร้อยละ 41.4 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมรับผิดชอบในเรื่องค่าใช้จ่ายส่วนตัวทั้งหมดของผู้รับทุน และประมาณร้อยละ 1.4 เป็นอัตราที่ต่ำสุดที่ผู้ปกครองจะมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการศึกษาของเด็ก เฉพาะค่าอุปกรณ์การศึกษาเพียงอย่างเดียว (ตารางที่ 7)

ในเชิงเปรียบเทียบอัตราการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการศึกษาศึกษาของเด็กระหว่างผู้ปกครองที่เด็กได้รับทุนปรที่มีเงื่อนไขและทุนให้เปล่าในลักษณะต่าง ๆ เช่นการได้รับทุนระยะยาวจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา(ตามความสามารถในการเรียนของเด็ก) การได้รับทุนระยะสั้นเป็นบางปี หรือบางภาคเรียน และการได้รับทุนการศึกษาในส่วนที่จำเป็นบางส่วนเท่านั้น จากลักษณะการได้รับทุนดังกล่าว ปรากฏว่าผู้ปกครองของเด็กที่ได้รับทุนประเภททุนให้เปล่ามีส่วนร่วมต่อการรับภาระการศึกษาของเด็กในอัตราที่สูงกว่าผู้ปกครองของเด็กที่ได้รับทุนประเภทมีเงื่อนไข

อย่างไรก็ตามเรื่องประเภททุนการศึกษา และการมีส่วนร่วมรับผิดชอบของผู้ปกครองที่มีต่อการศึกษาศึกษาของเด็ก จะตองนำไปพิจารณาควกับเรื่องความเข้าใจต่อการที่เด็กได้รับทุนอันเป็นความเข้าใจของผู้ปกครองด้วย ซึ่งจะโคกล่าวในหัวข้อต่อไป

ตารางที่ 7 ลักษณะของบุคลากร ว่างตามประเภทวิชาชีพ, ลักษณะการได้รับทุนของแท้ และการมีผลงานวิจัย ว่างของบุคลากรที่ภาของแท้

ลักษณะของบุคลากร	รับทุน จาก งบ ของ มหาวิทยาลัย	ทุนเงินใช้			ทุนในเปล่า			รวม
		รับ จาก งบ ของ มหาวิทยาลัย	รับ เงิน อื่น ๆ	รับ ใน ส่วน งาน ประจำ	ได้รับ เงิน อื่น ๆ	ได้รับ ใน ส่วน งาน ประจำ		
ศาสตราจารย์	-	-	-	2.8	2.1	-	5.0	
ศาสตราจารย์พิเศษ	1.4	-	-	-	-	-	1.4	
ศาสตราจารย์พิเศษ พิเศษ	5.7	11.4	0.7	11.4	10.0	2.1	41.4	
ศาสตราจารย์พิเศษ พิเศษ	10.0	7.1	3.6	17.8	10.7	2.8	52.1	
รวม	17.1	18.0	4.3	32.1	22.8	5.0	100	

ข. 3 ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนคติ กับทุนการศึกษา

การช่วยเหลือประชาชนในเรื่องการสนับสนุนทุนการศึกษาของเด็กตามนโยบาย และวัตถุประสงค์ของกองทุนแต่ละแห่ง ย่อมไม่เหมือนกัน เพราะแต่ละกองทุนนั้นจะมีนโยบายและวัตถุประสงค์เฉพาะของตนเอง และผลกระทบในทางปฏิบัติเรื่องการให้ทุนการศึกษาเพื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ก็ย่อมทำให้ผู้ที่เป็นฝ่ายรับเกิดความเข้าใจแตกต่างกันไป โดยเฉพาะผู้ปกครองของเด็ก ซึ่งเป็นผู้ที่ต้องมารับภาระรับผิดชอบต่อการเรียนของเด็กรโดยตรงและมากกว่าผู้ให้ทุนที่เขาไปช่วยเหลือเพียงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้นและความเข้าใจของผู้ปกครองบางครั้งอาจก่อให้เกิดความเคยชินต่อการช่วยเหลือของผู้ให้ทุน อันจะนำไปสู่ค่านิยมที่ติดอยู่กับการคอยรับการช่วยเหลือนั้นอยู่เสมอ

จากการสอบถามถึงความเข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการที่เด็กได้รับทุนช่วยเหลือเรื่องการศึกษา พบว่าผู้ปกครองส่วนมากประมาณร้อยละ 60.0 ตอบว่าตนมีความเข้าใจเมื่อเด็กได้รับทุนว่า เป็นการช่วยแบ่งเบาภาระในการศึกษาของเด็กที่ผู้ปกครองต้องรับผิดชอบลงไบบางส่วน และผู้ปกครองอีกประมาณร้อยละ 40.0 ตอบว่าการที่เด็กได้รับทุนนั้นตนมีความเข้าใจว่าเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระในการศึกษาของเด็กที่ตนต้องรับผิดชอบได้ทั้งหมดตลอดปี (ตาราง 8)

และเมื่อเปรียบเทียบความเข้าใจของผู้ปกครอง กรณีที่เด็กได้รับทุนระหว่างทุนที่มีเงื่อนไขกับทุนให้เปล่า จากกองทุนเดียวกันจะเห็นว่าในกองทุนมูลนิธิศุภนิมิตนั้น ผู้ปกครองที่เด็กได้รับทุนประเภททุนให้เปล่าได้รับการช่วยเหลือ และแบ่งเบาภาระในการศึกษาของเด็ก ในอัตราสูงกว่าผู้ปกครองที่เด็กได้รับทุนประเภทที่มีเงื่อนไข ส่วนกองทุน ซี.ซี.เอฟ ผู้ปกครองที่เด็กได้รับทุนประเภทที่มีเงื่อนไขได้รับการช่วยเหลือและแบ่งเบาภาระในอัตราสูงกว่าผู้ปกครองที่เด็กได้รับทุน ประเภททุนให้เปล่า (ดูตารางที่ 8) ซึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนของผู้ปกครองที่เด็กได้รับทุนประเภทนั้น ๆ มากน้อยไม่เท่ากันในแต่ละกองทุนเป็นสำคัญ

ตารางที่ 8 สัดส่วนของผู้ปกครองจำแนกตามความเข้าใจของผู้ปกครอง
และประเภททุนการศึกษาที่ผู้รับทุนได้รับจากกองทุน

ประเภททุน และกองทุน	ทุนมีเงื่อนไข		ทุนให้เปล่า		รวม
	ศุภนิมิต	ซี.ซี.เอฟ	ศุภนิมิต	ซี.ซี.เอฟ	
ความเข้าใจ ของผู้ปกครอง					
ช่วยแบ่งเบา ภาระในการ ศึกษาของเด็ก ทั้งหมดในปี นั้น	15.4	32.7	22.6	14.3	39.9 (56)
ช่วยแบ่งเบา ภาระในการ ศึกษาของเด็ก บางส่วน	23.1	36.5	39.3	23.8	60.0 (84)
รวม	38.5	69.2	61.9	38.9	100

ส่วนความรู้สึกของผู้รับทุน ผู้ปกครอง และผู้เคยรับทุน ที่มีต่อการได้รับการช่วยเหลือเรื่องทุนการศึกษา พบว่าอัตราสูงสุดประมาณร้อยละ 92.8 มีความรู้สึกว่าการได้รับทุนช่วยเหลือการศึกษานั้นเป็นการแบ่งเบาภาระทางการศึกษาที่ครอบครัวต้องรับผิดชอบโดยบางส่วนเท่านั้น และประมาณร้อยละ 7.0 มีความรู้สึกพอใจที่ผู้ให้ทุนช่วยเหลือให้มีโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ส่วนผู้ที่เมื่อได้รับการช่วยเหลือเรื่องทุนการศึกษาแล้วรู้สึกว้าวยาย ที่ไม่สามารถรับผิดชอบต่อการศึกษาของตนเองได้ และต้องพึ่งผู้อื่นอยู่ในอัตราที่ต่ำสุดประมาณร้อยละ 0.3

และเมื่อเปรียบเทียบความรู้สึกของประชากรทั้ง 5 กลุ่ม คือผู้รับทุน 3 กลุ่ม และผู้ปกครอง 2 กลุ่ม จาก 3 แหล่งกองทุน ส่วนใหญ่มีความรู้สึกว่าการได้รับทุนนั้นเป็นการแบ่งเบาภาระการศึกษาโดยบางส่วนเท่านั้น จะพบว่าการผู้ปกครองและผู้รับทุนจากกองทุนมูลนิธิศุภนิมิตมีความรู้สึกพึงพอใจในอัตราสูงเท่ากัน คือร้อยละ 98.6 รองลงมาเป็นผู้รับทุนจากกองทุนมหาวิทยาลัยพายัพประมาณร้อยละ 95.0 ส่วนผู้ปกครองและผู้รับทุนจากกองทุน ซี.ซี.เอฟ มีความรู้สึกเหมือน 3 กลุ่มแรกต่ำลงมาคือประมาณร้อยละ 94.3 และ 78.6 ตามลำดับ

กลุ่มที่มีความรู้สึกว่าการได้รับทุนนั้นทำให้เกิดความพอใจ ที่ได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ร้อยละ 20.0 อันเป็นอัตราที่สูงสุดในกลุ่มนี้เป็นผู้รับทุนที่ได้รับจากกองทุน ซี.ซี.เอฟ รองลงมาร้อยละ 5.7 เป็นผู้ปกครองของผู้รับทุนจากกองทุน ซี.ซี.เอฟ ส่วนอัตราต่ำสุดประมาณร้อยละ 0.5 เป็นผู้รับทุนจากกองทุนมหาวิทยาลัยพายัพ

ส่วนผู้ที่มีความรู้สึกว่าการรับทุนการศึกษานั้น เป็นสิ่งที่น่าอวย เพราะผู้รับทุนไม่สามารถรับผิดชอบตัวเองได้ อยู่ในกลุ่มของผู้รับทุน จากกองทุน ซี.ซี.เอฟ ซึ่งในกลุ่มอื่นไม่มีความรู้สึกเช่นนั้นเกิดขึ้นเลย และเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน ผู้ที่มีความรู้สึกเช่นนั้นก็มีน้อยมากคือ มีเพียงร้อยละ 1.4 เท่านั้น (ตารางที่ 9)

ทุนการศึกษาที่ทางผู้บริจาคผ่านองค์กรทุนหรือกองทุนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือการศึกษาของเด็กที่ขาดแคลนนั้น ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการรับทุน ทั้งตัวผู้รับทุน ผู้ปกครอง หรือผู้เคยรับทุน ในด้านจิตใจอีกประการหนึ่งก็คือ ทุนการศึกษาน่าจะก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีในตัวบุคคลเหล่านั้นได้ โดยเฉพาะทัศนคติที่ดีต่อตัวเองและผู้อื่น

จากการศึกษาถึงเรื่องทัศนคติของผู้รับทุน ผู้ปกครอง และผู้เคยรับทุน ที่มีต่อผู้ให้ทุน พบว่าอัตราสูงสุดประมาณร้อยละ 71.8 มีทัศนคติต่อผู้ให้ทุนว่าเป็นผู้มีบุญคุณ ใจดีมีเมตตา มองเห็นความจำเป็นของผู้ขาดทุน รองลงมาประมาณร้อยละ 20.3 มีทัศนคติต่อผู้ให้ทุนว่าเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นในทางที่ถูกต้อง เพื่อให้ผู้อื่นรับใช้สังคมต่อไป และในอัตราต่ำสุดประมาณร้อยละ 0.3 แมวว่าจะเป็นอัตราที่ต่ำที่สุดแต่เมื่อพิจารณาอย่างลึกซึ้ง ทัศนคตินี้ไม่น่าจะเกิดขึ้น หากมองในแง่ของคุณภาพชีวิตที่เกิดจากการศึกษา เพราะในอัตราดังกล่าวพวกเขาตอบว่าตามทัศนคติของพวกเขา ผู้ให้ทุนเป็นเพียงผู้ร่ำรวยเท่านั้น

ถ้าจะพิจารณาถึงกลุ่มประชากรตัวอย่าง ทั้ง 8 กลุ่มจากกองทุน 3 กองทุนในเรื่องทัศนคติที่มีต่อผู้ให้ทุน ตามทัศนคติทั้ง 3 ลักษณะข้างต้น จะพบว่ามีในกลุ่มผู้รับทุนศุภนิมิตประมาณร้อยละ 85.7 มีทัศนคติในลักษณะแรก รองลงมาร้อยละ 80.0 เป็นกลุ่มผู้ปกครองที่มีเด็กได้รับทุนจากศุภนิมิตและร้อยละ 31.2 เป็นกลุ่มผู้เคยรับทุนจากมหาวิทยาลัยพายัพ

กลุ่มที่มีทัศนคติลักษณะที่สองมีอัตราสูงสุดประมาณร้อยละ 31.8 เป็นกลุ่มของผู้เคยรับทุนจาก ซี.ซี.เอฟ รองลงมาร้อยละ 30.0 เป็นกลุ่มผู้รับทุนจาก ซี.ซี.เอฟ และร้อยละ 20.0 เป็นกลุ่มผู้ปกครองที่มีเด็กได้รับทุนจากศุภนิมิตและกลุ่มที่มีทัศนคติต่อผู้ให้ทุนตามลักษณะที่สามคือตามทัศนคติของพวกเขาแล้วผู้ให้ทุนไม่มีอะไรเป็นพิเศษนอกจากเป็นผู้มีเงินเท่านั้น ซึ่งทัศนคตินี้ไม่น่าเกิดขึ้น เกิดขึ้นกับผู้เคยรับทุนจากมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญในระดับอุดมศึกษา และผู้เคยรับทุนจากสถาบันส่วนน้อยที่มีทัศนคติดังกล่าวนี้ แม้จะมีเพียงประมาณร้อยละ 6.2 แต่พวกเขาก็มีระดับการศึกษาสูงพอสมควร

ส่วนกลุ่มผู้ที่มีทัศนคติเป็นอย่างอื่นก็มีอัตราส่วนน้อยตามลำดับ และส่วนมากเป็นทัศนคติในทางบวก (ตารางที่ 10)

ข. 4. ทูนาการศึกษากับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านความคิดริเริ่มที่จะรับผิดชอบต่อการ ศึกษา

ทูนาการศึกษาเป็นเพียงปัจจัยหนึ่งที่เป็นสื่อให้บุคคลที่ขาดแคลนได้มีโอกาสรับ
การศึกษาสูงขึ้นและมีโอกาสในสังคมมากขึ้น ในลักษณะเดียวกันทูนาการศึกษาน่าจะมีส่วน
พัฒนาทางด้านความคิดของบุคคลที่เป็นฝ่ายรับมันด้วย โดยเฉพาะทางด้านความคิดเห็น
ที่จะรับผิดชอบต่อตัวเองในเรื่องการศึกษา ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบว่าผู้รับทุน
การศึกษา และผู้ปกครอง ได้มีความคิดเห็นในการที่จะริเริ่มรับผิดชอบต่อตัวเองใน
ลักษณะที่แตกต่างกันไปหากว่าขณะที่กำลังรับทุนอยู่แต่ทางผู้ให้ทุนงดการให้ทุน

ทั้งผู้ปกครองของผู้รับทุน 2 กลุ่มและผู้รับทุนอีก 3 กลุ่มในอัตราร้อยละ 26.2
มีความเห็นว่าจะขอทุนสนับสนุนจากกองทุนอื่นต่อไป ส่วนผู้ที่มีความคิดเห็นว่าเมื่อทางผู้
ให้ทุนงดการให้ทุนแล้วผู้ปกครองเองไม่สามารถรับผิดชอบการศึกษาของเด็กได้ และผู้
ที่ตอบว่าผู้ปกครองสามารถรับผิดชอบได้อยู่ในอัตราที่เท่ากันคือประมาณร้อยละ 18.4 และ
ร้อยละ 6.8 ตอบว่าถ้าถูกงดทุนก็จะไม่ศึกษาต่ออีกต่อไป (ตาราง 11)

และถ้าพิจารณาถึงกลุ่มผู้รับทุน และผู้ปกครองที่มีความคิดเห็นดังกล่าวพบว่า ผู้
จะขอทุนต่อโดยขอจากแหล่งกองทุนอื่นนั้น ผู้รับทุนจากมหาวิทยาลัยพายัพอยู่ในอัตราสูง
ถึงประมาณร้อยละ 55.0 ส่วนผู้รับทุนจากกองทุน ซี.ซี.เอฟ และศุภนิมิต ประมาณร้อยละ
45.7 และ 42.8 ตามลำดับ ผู้ที่ตอบว่าไม่สามารถรับผิดชอบการศึกษาได้ หากถูกงด
ทุนคือผู้ปกครองของเด็กที่รับทุนจากกองทุน ซี.ซี.เอฟ และศุภนิมิต อยู่ในอัตราร้อยละ
42.8 และ 41.4 ตามลำดับ และผู้ที่ตอบว่าผู้ปกครองสามารถรับผิดชอบได้ร้อยละ 34.3
เป็นผู้รับทุนจากศุภนิมิต ร้อยละ 24.3 เป็นผู้รับทุนจาก ซี.ซี.เอฟ และร้อยละ 15.0 เป็น
ผู้รับทุนจากมหาวิทยาลัยพายัพ ส่วนผู้ปกครองนั้นมีร้อยละ 10.0 และ 7.1 คือผู้ปกครอง
ที่มีเด็กได้รับทุนจากศุภนิมิตและ ซี.ซี.เอฟ (ดูประกอบและเพิ่มเติมจากตาราง 11)

เมื่อถามว่าในอนาคตต่อไปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการขอทุนอย่างไร ซึ่งทั้ง
ผู้รับทุนและผู้ปกครองส่วนมากประมาณร้อยละ 77.5 ตอบว่าจะขอทุนต่อไป ร้อยละ 5.9
ตอบว่าผู้รับทุนจะรับผิดชอบช่วยเหลือตัวเอง และอัตราต่ำสุดประมาณร้อยละ 1.9 ตอบว่า

ตารางที่ 11 สัดส่วนความรับผิดชอบของผู้รับทุน และผู้ประกอบการจำนวนตาม
ความคิดเห็นเรื่องความรับผิดชอบต่อการศึกษา หากถูกกองทุนช่วยเหลือ

ความคิดเห็น	รับทุน			ผู้ประกอบการ		รวม
	ซี.ซี.เอฟ	ศุภนิมิต	ม.พาณิชย์	ซี.ซี.เอฟ	ศุภนิมิต	
ผู้ประกอบการรับผิดชอบ	24.3	34.3	15.0	7.1	10.0	18.4 (59)
ผู้รับทุนรับผิดชอบ ตัวเอง	20.0	2.8	27.5	-	-	8.4 (27)
ผู้ประกอบการไม่สามารถ รับผิดชอบต่อ	-	-	-	42.8	41.4	18.4 (59)
ขอทุนจากกองทุนอื่น	45.7	42.8	55.0	-	-	26.2 (84)
ไม่แน่ใจว่าผู้ประกอบการ จะรับผิดชอบต่อ	-	-	-	41.4	34.3	16.5 (53)
ไม่ศึกษาต่อ	10.0	21.4	-	-	-	6.8 (22)
ไม่ทราบไม่ตอบ	-	-	2.5	8.6	14.3	5.3 (17)
รวม	100	100	100	100	100	100

จะไม่ขอทุนแต่ผู้ปกครองจะเป็นผู้รับผิดชอบทั้งหมด

ในลักษณะของการเปรียบเทียบความคิดเห็น อันเป็นลักษณะของความคิดริเริ่มที่จะรับผิดชอบต่อตัวเอง ของผู้รับทุนและผู้ปกครองพบว่าอยู่ในอัตราน้อยมาก และเกิดขึ้นกับกลุ่มผู้รับทุนเพียง 2 กลุ่มคือ กลุ่มผู้รับทุนจากมหาวิทยาลัยพายัพ และ ซี.ซี.เอฟ ประมาณร้อยละ 17.5 และ 17.1 เท่านั้น เพราะในกลุ่มมีผู้รับทุนกองทุนเดียวกันทั้งสองกองทุน ยังมีอัตราของผู้ที่ต้องการพึ่งผู้อื่นสูงคือผู้รับทุน ซี.ซี.เอฟ มีอัตราประมาณร้อยละ 72.9 และผู้รับทุนจากมหาวิทยาลัยพายัพประมาณร้อยละ 72.5 ส่วนผู้รับทุนจากศุภนิมิต และผู้ปกครองทั้งสองกลุ่มไม่ปรากฏว่ามีความคิดเห็นที่จะพึ่งตนเองเกิดขึ้นเลย (ตารางที่ 12)

และในขณะเดียวกันกลุ่มผู้รับทุนทั้งหมดก็มีความคิดที่ติดอยู่กับการพึ่งผู้อื่นในอัตราสูงถึงร้อยละ 82.2 ส่วนการคิดที่จะพึ่งตนเองนั้นมีเพียงร้อยละ 10.5 เท่านั้นเอง (ตาราง 13) ผลของการศึกษาตรงกับสมมุติฐานที่วางไว้ (ข้อ 1)

ลักษณะของความคิดริเริ่มที่จะรับผิดชอบและพึ่งตนเองของผู้รับทุน การศึกษาซึ่งอยู่ในอัตราที่ต่ำเช่นนั้น ในการพิจารณาความคุ้มระดับการศึกษาของพวกเขาแล้วปรากฏว่า แม้ในทุกระดับการศึกษาจะมีอัตราของการจะพึ่งผู้อื่น สูงกว่าการคิดจะพึ่งตัวเอง แต่ก็นับว่าในกลุ่มผู้รับทุนที่มีความคิดริเริ่มจะพึ่งตนเองโดยเฉพาะผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมปลายมีอัตราามากพอสมควร คือประมาณร้อยละ 30.4 เมื่อเปรียบเทียบกับผู้มีการศึกษาระดับเดียวกัน รองลงมาคือผู้ที่กำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษาประมาณร้อยละ 17.5 และมีอัตราต่ำสุดคือ ผู้ที่กำลังศึกษาระดับประถม มีประมาณร้อยละ 2.1 ซึ่งในกรณี ผู้ที่กำลังศึกษาระดับประถมมีความคิดที่จะพึ่งตนเองต่ำ เป็นสำคัญสุดท้าย เมื่อเปรียบเทียบในระดับการศึกษาเดียวกัน อาจเป็นเพราะวุฒิภาวะทางความคิด และวัยยังไม่สมบูรณ์ก็เป็นได้ (ตาราง 13)

ส่วนทางด้านของผู้ปกครองเมื่อนำเอาความคิดเห็นเกี่ยวกับการขอทุนของเด็กในปีต่อไปมาพิจารณาร่วมกับรายได้ของพวกเขา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครองของเด็กผู้รับทุนมีความคิดเห็นว่าเป็นปีต่อไปตนต้องให้เด็กขอรับทุนการศึกษาอีก เพราะผู้ปกครองยังไม่สามารถจะพึ่งตนเองได้ในการที่จะรับผิดชอบต่อการศึกษารายตัวของเด็ก พบว่ามีอยู่ประมาณร้อยละ 72.8 ผู้ปกครองที่มีความคิดเห็นว่าจะให้เด็กขอทุนในปีต่อไปอีกเพียงบางส่วนที่มีความจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น ๓๒

ตารางที่ 12 สัดส่วนของผู้รับทุน, และผู้ปกครองจำแนกตามความคิดเห็น
เรื่อง การขอรับทุนในอนาคต

กองทุน ความคิดเห็น	ผู้รับทุน			ผู้ปกครอง		รวม
	ศุภนิมิต	ซี.ซี.เอฟ	ม.พ่ายัพ	ศุภนิมิต	ซี.ซี.เอฟ	
ขอทุน	94.3	72.9	72.5	30.0	65.7	77.5 (248)
ไม่ขอทุนเพราะมี ผู้ปกครองรับผิด ชอบ	-	7.1	2.5	-	-	1.9 (6)
จะขอทุนบางส่วน	-	-	-	11.4	14.3	5.6 (18)
ผู้รับทุนจะรับผิดชอบ ตัวเอง	-	17.1	17.5	-	-	5.9 (19)
ไม่ขอเพราะไม่ มีความพอ	5.7	2.8	2.5	2.3	5.7	4.1 (13)
ยังไม่แน่ใจว่าจะ ขอทุนอีก	-	-	5.0	5.7	14.3	5.6 (16)
รวม	100	100	100	100	100	100

ตารางที่ 13 สัดส่วนของผู้รับทุน จำแนกตามความคิดเห็นที่จะรับผิดชอบต่อการศึกษา
ในอนาคตนและระดับการศึกษาในปัจจุบัน

ระดับการศึกษา ความคิดเห็น	ประณ	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	อุดมศึกษา	รวม
ขอทุนต่อไป	37.2	91.4	60.9	72.5	82.2 (148)
ใหญ่ปกครอง รับผิดชอบ	-	2.8	8.7	2.5	2.8 (5)
จะทำงานรับ ผิดชอบตัวเอง	2.1	5.7	30.4	17.5	10.5 (19)
ไม่ศึกษาต่อ	10.6	-	-	7.5	4.4 (8)
รวม	100	100	100	100	100 (180)

ในอัตราค่าลงมากคือประมาณร้อยละ 12.1 ส่วนผู้ปกครองที่เห็นว่าในปีต่อไปไม่จำเป็นต้องให้เด็กขอยื่นอีกเพราะจะสำเร็จการศึกษาแล้ว มีอยู่ในอัตราค่าลงประมาณร้อยละ 4.3 (ตาราง 14)

เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของผู้ปกครองจะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า 1,000 บาท ต่อเดือน ทั้งหมดประมาณร้อยละ 66.4 ต้องการให้เด็กขอยื่นในปีต่อไป มีอัตราสูงถึงร้อยละ 49.9 รองลงมาประมาณร้อยละ 8.6 ยังไม่แน่ใจว่าจะให้เด็กขอยื่นในปีต่อไปอีกหรือไม่ ส่วนผู้ที่ให้เด็กขอยื่นอีกแต่จะขอในส่วนที่จำเป็นเท่านั้น มีประมาณร้อยละ 4.9 ผู้ปกครองที่มีรายได้ระหว่าง 1,000-2,000 บาท ประมาณร้อยละ 30.7 จะให้เด็กขอยื่นเพียงในส่วนที่จำเป็นร้อยละ 7.1 และผู้ที่ไม่ขอเนื่องจากเด็กจะสำเร็จการศึกษาพอดี และผู้ที่ยังไม่แน่ใจว่าจะให้เด็กขอยื่นในปีต่อไปอีกหรือไม่ มีประมาณร้อยละ 1.4 เท่านั้น

ผู้มีรายได้ระหว่าง 2,001-3,000 บาท ประมาณร้อยละ 2.1 ต้องการให้เด็กขอยื่นอีกในปีมีประมาณร้อยละ 1.4 และผู้ที่ยังไม่แน่ใจประมาณร้อยละ 0.7

ส่วนผู้มีรายได้มากกว่า 4,001 บาทขึ้นไปต้องการให้เด็กขอยื่นในปีต่อไปอยู่ในอัตราค่าลงร้อยละ 0.7 แต่ไม่ปรากฏว่ามีความคิดเห็นอื่น (ตาราง 14)

ข. 5 ทวนการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต คำนึงการช่วยเหลือผู้อื่น

การทำงานบริการช่วยเหลือผู้อื่น

นอกจากความเข้าใจ ความรู้สึก ทัศนคติ และความคิดริเริ่มในการที่จะรับผิดชอบต่อผู้รับทุนทางค่านิจใจ และซึ่งแสดงออกมาในรูปของการปฏิบัติกิจกรรมอันเป็นการแสดงน้ำใจอย่างหนึ่ง เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น อาจจะเป็นลักษณะชั่วคราว หรือถาวร(ในอนาคต) หรือไม่ทำอะไรเลยก็ได้

จากการศึกษาถึงการมีส่วนร่วมทำงานช่วยเหลือผู้อื่น และการกระทำที่เป็นลักษณะหนึ่งอันเป็นการแสดงน้ำใจต่อผู้ให้ทุนโดยตรง พบว่าผู้ให้ทุนส่วนมากและมีอยู่ในอัตราสูงสุดประมาณร้อยละ 82.2 มีส่วนร่วมทำงานช่วยเหลือผู้อื่น รองลงมาประมาณร้อยละ 9.3

ตารางที่ 14 ส่วนของผู้ปกครองจำแนกตามความคิดเห็นในการขอทุน
ขอเงินในปีต่อไป และรายได้ของผู้ปกครอง

รายได้ของ ผู้ปกครอง	ต่ำกว่า 1000 บาท	1000-2000 บาท	2001-3000 บาท	3001-4000 บาท	4001 บาท	รวม
ไม่เห็น ความคิดเห็น						
ให้เงินขอทุนต่อ	49.9	20.7	1.4	-	0.7	72.8
ไม่ขอเพราะผู้ ปกครองรับผิดชอบ ค่าใช้จ่าย	-	-	-	-	-	-
ขอทุนในส่วนที่ จำเป็น	4.9	7.1	-	-	-	12.1
ไม่ขอเพราะ เด็กเรียนจบแล้ว	2.8	1.4	-	-	-	4.3
ยังไม่แน่ใจว่า จะขอทุนอีก	8.8	1.4	0.7	-	-	10.7
รวม	66.4	30.7	2.1	-	0.7	100

ไม่ตอบว่ามีส่วนร่วมทำงานกับผู้อื่นหรือไม่ ปละประมาณร้อยละ 8.4 ไม่ได้มีส่วนร่วมในการทำงานกับผู้อื่นเลยในระหว่างที่ได้รับทุนการศึกษานั้น (ตาราง 15)

ในขณะที่เดียวกันเมื่อถามวาระหว่างที่ได้รับทุนนั้นได้ทำอะไรบ้าง เพื่อเป็นการแสดงน้ำใจตอบแทนต่อผู้ให้ทุน ผู้รับทุนที่มีส่วนร่วมทำงานช่วยเหลือผู้อื่นส่วนมากอัตรา ร้อยละ 31.6 เป็นผู้รับทุนจากกองทุนศุภนิมิต และในอัตรานี้แสดงน้ำใจตอบแทนต่อผู้ให้ทุน โดยการไปโบสถ์ทุกอาทิตย์ และเขียนคำอวยพรส่งไปให้ผู้ให้ทุนในวาระเทศกาลต่าง ๆ ประมาณร้อยละ 10.5 เท่ากัน ส่วนผู้ที่ได้ทำกิจกรรมช่วยเหลือทางโรงเรียนประมาณ ร้อยละ 10.0

รองลงมาร้อยละ 28.9 เป็นผู้รับทุนจากกองทุน ซี.ซี.เอฟ โดยร้อยละ 14.4 ทำกิจกรรมในโรงเรียน ร้อยละ 5.0 จะทำงานตอบแทนหลังสำเร็จการศึกษาแล้ว

และประมาณร้อยละ 21.7 ที่มีส่วนร่วมทำงานช่วยเหลือกับสถานศึกษาเป็นการแสดงน้ำใจตอบแทนต่อผู้ให้ทุน เป็นผู้รับทุนจากมหาวิทยาลัยพายัพ และในอัตรานี้ ร้อยละ 13.9 ทำงานช่วยเหลือสถานศึกษาและบริการนอกสถานศึกษา ร้อยละ 3.3 จะทำงานตอบแทนหลังสำเร็จการศึกษา

ส่วนผู้ที่ตอบว่าไม่ได้มีส่วนร่วมทำงานหรือกิจกรรมช่วยเหลือผู้อื่น ร้อยละ 6.7 เป็นผู้รับทุนจากกองทุนศุภนิมิต และในอัตรานี้ร้อยละ 4.4 ต้องไปโบสถ์ทุกอาทิตย์เป็นการแสดงน้ำใจต่อผู้ให้ทุน และผู้รับทุนที่ไม่ทำอะไรเลยประมาณร้อยละ 1.6 ผู้ที่ไม่ได้มีส่วนร่วมทำงานช่วยเหลือผู้อื่นอีกร้อยละ 1.7 เป็นผู้รับทุนจาก ซี.ซี.เอฟ จะแสดงน้ำใจต่อผู้ให้ทุนก็เพียงแต่เขียนคำอวยพรให้ผู้ให้ทุนในเทศกาลต่าง ๆ เท่านั้น ส่วนผู้ที่รับทุนจากมหาวิทยาลัยพายัพไม่ปรากฏว่ามีผู้ที่ไม่มีส่วนร่วมทำงานช่วยเหลือผู้อื่น ทั้งนี้อาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับเงื่อนไขของการรับทุนด้วย (ตาราง 15)

ส่วนผู้ที่เคยได้รับทุนจากกองทุนทั้ง 3 กองทุน ซึ่งปัจจุบันสำเร็จการศึกษาแล้ว เมื่อย้อนไปพิจารณาถึงระยะเวลาของการได้รับทุน และประเภททุนที่พวกเขาเคยได้รับพบว่า ร้อยละ 49.9 เคยรับทุนเมื่อขณะศึกษาอยู่นั้นเป็นเวลา 2-3 ปีติดต่อกัน รองลงมา ร้อยละ 24.9 เคยรับทุนติดต่อกันมาไม่น้อยกว่า 5 ปี และอัตราต่ำสุดประมาณร้อยละ 3.3 เป็นผู้เคยรับทุนเมื่อครั้งศึกษาอยู่ประมาณ 1 ปี

ตารางที่ 15 สัดส่วนของผู้รับทุนจำแนกตามการมีส่วนร่วมทำงานช่วยเหลือผู้อื่น และ
ลักษณะการลงน้ำหนักตอบแทนต่อผู้ให้ทุน

การมีส่วนร่วมทำ งานและกองทุน ลักษณะ การลงน้ำหนัก	ทำ			ไม่ทำ			ไม่ตอบ		
	ซี.ซี.เอฟ	ศุภนิมิต	ม.พายัพ	ซี.ซี.เอฟ	ศุภนิมิต	ม.พายัพ	ซี.ซี.เอฟ	ศุภนิมิต	ม.พายัพ
ทำงานช่วยเหลือผู้ อื่นขณะกำลัง ศึกษาอยู่	14.4	10.0	13.9	-	-	-	-	-	-
ทำงานตอบแทน หลังสำเร็จการ ศึกษาแล้ว	5.0	-	3.3	-	-	-	-	-	-
แสดงความขอบคุณ โดยการอุยพรใน เทศกาลต่าง ๆ	2.9	10.5	2.8	1.7	0.7	-	3.3	-	-
ไปโบสถ์ทุกวัน อาทิตย์	-	10.5	-	-	4.4	-	4.4	0.5	-
ไม่ทำอะไร เพราะ ผู้ให้ทุนไม่มีเงื่อนไข และไม่ไปทำงาน	-	-	-	-	1.6	-	-	-	-
อื่น ๆ	-	0.5	0.5	-	-	-	-	-	-
ไม่ตอบ	0.5	-	1.1	-	-	-	0.5	-	0.5
รวม	28.9	31.6	21.7	1.7	6.7	-	8.3	0.5	0.5

และประเภททุนที่ผู้เคยได้รับทุนส่วนมากได้รับ เป็นทุนการศึกษาประเภททุนให้เปล่า ซึ่งพบว่าผู้เคยรับทุนจากกองทุน ซี.ซี.เอฟ มีอัตราผู้รับทุนประเภทนี้สูงถึงร้อยละ 95.4 จากกองทุนมูลนิธิทุนนิมิต ร้อยละ 72.7 และจากกองทุนมหาวิทยาลัยพายัพ ร้อยละ 56.2 ส่วนผู้ที่เคยได้รับทุนประเภททุนมีเงื่อนไขจากกองทุนทั้ง 3 นั้น มีอัตราต่ำกว่าประเภททุนให้เปลดาอย่างเห็นได้ชัด (ตาราง 16)

ซึ่งตามความเป็นจริงการได้สิ่งใด ๆ ที่เป็นการได้มาเปลามากทำให้ผู้รับมองไม่เห็นความสำคัญของสิ่งเหล่านั้นเท่าที่ควร โดยเฉพาะในด้านความคิด ความรู้สึก ความคิดริเริ่มในทางสร้างสรรค์ ในการศึกษาถึงเรื่องนี้จากผู้เคยได้รับทุนการศึกษามาก่อน พบว่าผลกระทบของการจัดสรรทุนการศึกษาให้กับผู้กำลังศึกษาในระยะเวลาที่ผ่านมา ประโยชน์ที่เกิดขึ้นในแง่ความคิดสร้างสรรค์แล้วส่วนมากผลหรือประโยชน์นั้นจะเป็นเพียงการบริการต่อการศึกษาของผู้รับทุนโดยมีผู้ปกครองมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ในอัตราสูงถึงร้อยละ 48.3 ในขณะที่ทุนการศึกษามีผลทำให้ผู้เคยได้รับทุนเกิดความคิดริเริ่ม ในการรับผิดชอบต่อตัวเอง และผู้อื่นในอัตราที่ต่ำกว่า คือประมาณร้อยละ 40.0 เท่านั้น ซึ่งตรงกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ (ขอ 2,3)

และผลที่เกิดขึ้นกับผู้เคยรับทุนในลักษณะเช่นนี้ เป็นผู้ที่ปัจจุบันกำลังทำงานกับหน่วยงานที่ไม่ใช่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนที่เคยให้ทุนแก่พวกเขาในอัตราสูงร้อยละ 96.7 ส่วนผู้ที่ทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนที่เคยให้ทุนแก่พวกเขา มีเพียงร้อยละ 3.3 เท่านั้น (ตาราง 17)

ลักษณะดังกล่าวก็อาจมีส่วนที่ทำให้การทำงานรับใช้สังคมของพวกเขาเป็นไปได้ในทางสร้างสรรค์ และเกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมได้ไม่เท่าที่ควร เพราะได้พบว่าในอดีตที่พวกเขาได้รับการช่วยเหลือเรื่องทุนการศึกษามาก่อนนั้น ลักษณะการแสดงออกในทางสร้างสรรค์ด้านการทำงานบริการช่วยเหลือผู้อื่น หรือการช่วยเหลือเรื่องทุนการศึกษาแก่ผู้อื่น เมื่อเขาสำเร็จการศึกษาและมั่งงานทำแล้ว จะเห็นว่าผู้ที่ไม่เคยทำงานบริการช่วยเหลือผู้อื่นมีอัตราที่สูงถึงประมาณร้อยละ 56.7 ในขณะที่ผู้ที่เคยทำงานบริการช่วยเหลือผู้อื่นมีเพียงร้อยละ 43.4 เท่านั้น ส่วนการเคยช่วยเหลือทางด้านเงินทุนการศึกษาแก่ผู้อื่นในลักษณะใดก็ตาม อัตราของผู้ที่ไม่เคยก็มีสูงถึงร้อยละ 76.7 ซึ่งผู้ที่เคยให้ทุนแก่ผู้อื่นบางในระยะที่ผ่านมาที่พวกเขาสำเร็จการศึกษาและมั่งงานทำแล้วนั้นมีเพียงประมาณร้อยละ

23.3 เหนือตนเอง (ตาราง 18)

เมื่อพิจารณาถึงความคิดเห็นที่พวกเขาแสดงออกมาในเรื่องการจัดสรรทุนช่วยเหลือผู้กำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบันก็พบว่า ความคิดที่ว่า การจัดสรรทุนควรเป็นประเภททุนให้เปล่า มีอัตราถึงประมาณร้อยละ 48.3 ผู้ที่แสดงความคิดเห็นว่าควรเป็นประเภททุนมีเงิน利息ร้อยละ 36.6 และอื่น ๆ คือผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็นประมาณร้อยละ 15.0 โดยอัตราความคิดเห็นดังกล่าวนี้มาจากผู้เคยได้รับทุนประเภททุนให้เปลามาก่อน ร้อยละ 73.3 และผู้ที่เคยได้รับทุนประเภททุนมีเงิน利息มาก่อน ร้อยละ 26.7 (ตาราง 19)

จากความคิดเห็นนี้เห็นว่า การจัดสรรทุนเพื่อสนับสนุนการศึกษา มีส่วนสนับสนุนการพัฒนาความคิดของคนที่เคยรับทุนมาก่อนได้ ซึ่งผลของการพัฒนานั้นย่อมขึ้นอยู่กับประเภททุนนั้น ๆ ว่าจะใช้วิธีการใด ที่จะให้บุคคลเหล่านั้นมองเห็นความสำคัญของทุนที่เขาได้มา และการเห็นความสำคัญของทุนที่ได้มาจะทำให้พวกเขาเกิดความริเริ่มสร้างสรรค์อันจะสืบทอดความคิดนั้น ๆ ไปสู่ผู้อื่นในสังคมด้วย

ความต้องการจะทำงานบริการช่วยเหลือผู้อื่นในอนาคต

การพัฒนาคุณภาพชีวิตนอกจากความต้องการที่จะให้ตนเองมีสภาพที่ดีขึ้น ทั้งทางเศรษฐกิจ และสังคมแล้ว ความเข้าใจ ความรู้สึกสำนึกในศักดิ์ศรีของชีวิต การรู้จักรับผิดชอบตัวเองหรือพึ่งตนเอง และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การนึกถึงผู้อื่น ความต้องการที่จะช่วยเหลือคนอื่นในสังคมที่ขาดโอกาส หรือมีโอกาสน้อยกว่าตัวเอง สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญ เพราะเป็นการพัฒนาทางจิตใจดังที่อริสโตเติล ปราชญ์ชาวกรีกได้กล่าวไว้ว่า "จิตใจจะเป็นตัวบงการให้มนุษย์กระทำการต่าง ๆ ออกมา" เช่นเดียวกับเมื่อบุคคลได้มีการพัฒนาทางจิตใจ ความสำนึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการทางใดทางหนึ่ง ผลที่สุดสิ่งเหล่านี้ก็จะแสดงออกมา ให้อื่นได้ประจักษ์และเห็นชัดทั้งในแง่ส่วนตัวและส่วนรวม

การจัดสรรทุนการศึกษาให้แก่วัยรุ่นหรือเยาวชนขาดโอกาสด้านการศึกษา เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นได้มีโอกาสพัฒนาตัวเอง ซึ่งนับว่าเป็นการมองเห็นความสำคัญของเพื่อนมนุษย์ ที่เกิดจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลบางกลุ่มที่อยากจะเห็นเพื่อนมนุษย์เหล่านั้นมีชีวิตที่ดี

ตารางที่ 16 สักส่วนผู้เคยรับทุนจำนวนตามแหล่งกองทุนที่เคยได้รับทุนครั้งสุดท้าย
ประเภททุน และระยะเวลาที่เคยได้รับทุน

แหล่งกองทุน และประเภท ทุน	ศุภนิมิต		ซี.ซี.เอฟ		ม.พาณิชย์		รวม
	ระยะเวลาที่เคยรับ ทุน	ทุนให้เปล่า	ทุนมีเงื่อนไข	ทุนให้เปล่า	ทุนมีเงื่อนไข	ทุนให้เปล่า	
0-1 ปี	13.6	-	-	-	-	12.5	8.3 (5)
2-3 ปี	36.4	13.6	31.8	-	43.7	31.2	49.9 (30)
4-5 ปี	9.1	9.1	18.2	-	12.5	-	16.7 (10)
มากกว่า 5 ปี	13.6	4.5	45.5	4.5	-	-	24.9 (15)
รวม	72.7	27.3	95.4	4.5	56.2	43.7	100 (60)

ตารางที่ 17 สัดส่วนผู้เคยรับทุนจำแนกตามการทำงานกับหน่วยงานที่เคยให้ทุน
และประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับตัวเองจากการเคยรับทุน

การทำงาน และกองทุน ประโยชน์ ที่เกิดขึ้น	หน่วยงานที่เคยให้ทุน			หน่วยงานอื่น			รวม
	คุณนิมิต	ซี.ซี.เอฟ	ม.พายัพ	คุณนิมิต	ซี.ซี.เอฟ	ม.พายัพ	
เป็นการบริ- การโดยมีผู้ ปกครองรวม รับผิดชอบ ด้วย	-	-	-	20.0	16.7	11.7	48.3
ช่วยใหญ่ปก- ครองไม่คง รับผิดชอบแต่ อย่างไร	-	-	-	5.0	1.6	-	6.7
ทำให้เกิด ความक्ति เริ่ม รับผิดชอบ ของตัวเอง และผู้อื่น	-	-	1.6	11.7	18.3	8.5	40.0
อื่น ๆ	-	-	1.6	-	-	3.3	5.0
รวม	-	-	3.3	36.7	36.7	23.3	100

ตารางที่ 18 สัดส่วนผู้เคยรับทุนจำแนกตามการเคยทำงานบริการช่วยเหลือผู้อื่น และการช่วยเหลือทุนการศึกษาแก่ผู้อื่น

แหล่งเงินทุน	การทำงานบริการช่วยเหลือผู้อื่น						รวม
	เคย			ไม่เคย			
	ศุภนิมิต	ซี.ซี. เอฟ	ม. พายัพ	ศุภนิมิต	ซี.ซี. เอฟ	ม. พายัพ	
เคย	3.3	13.3	5.0	-	-	1.7	23.3
ไม่เคย	3.3	11.7	6.7	30.0	11.7	13.3	76.7
รวม	6.7	25.0	11.7	30.0	11.7	15.0	100

ตารางที่ 19 สัดส่วนของผู้เคยรับทุนจำแนกตามประเภททุนที่เคยได้รับ และความคิดเห็นในการจัดสรรทุนแก่ผู้อื่นในปัจจุบัน

ประเภททุนและ กองทุน	ความคิดเห็นในการจัดสรรทุนปัจจุบัน									
	ทุนให้เปล่า			ทุนมีเงื่อนไข			อื่น ๆ			รวม
	ศุภนิมิต	ซี.ซี. เอฟ	ม. พายัพ	ศุภนิมิต	ซี.ซี. เอฟ	ม. พายัพ	ศุภนิมิต	ซี.ซี. เอฟ	ม. พายัพ	
ทุนให้เปล่า	26.7	8.3	5.0	-	18.3	5.0	-	8.3	1.7	73.3
ทุนมีเงื่อนไข	3.3	-	5.0	5.0	-	8.3	1.7	1.7	1.7	26.7
รวม	30.0	8.3	10.0	5.0	18.3	13.3	1.7	10.0	3.4	100

ขึ้นทุก ๆ ทาง อันจำคำจริงไว้ซึ่งความรักซึ่งกันและกัน แต่ผลที่เกิดกับกลุ่มคนผู้เป็นฝ่ายรับนั้น ฝ่ายไหนไม่อาจหวังผลหรือคาดการณ์ใต้วาดถึงเหล่านั้นจะเป็นสิ่งซึ่งใจกลุ่มบุคคลที่เป็นฝ่ายรับเกิดการพัฒนาอย่างไรบ้าง

อย่างไรก็ตาม การวิจัยศึกษาถึงเรื่องทุนการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตนี้ นอกจากหัวข้อต่าง ๆ ที่โคกลาวและประจักษ์ผลบางสิ่งบางอย่างในหัวข้อข้างตน และอีกหัวข้อที่จะกล่าวถึงนี้เป็นส่วนหนึ่งที่เกิดจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ด้วย อันเป็นเรื่องที่พอจะพิจารณาให้ทราบ แนวโน้มของการพัฒนาคุณภาพชีวิตในแง่ของความคิดริเริ่มของกลุ่มบุคคลผู้เป็นฝ่ายรับที่มีต่อสังคมในอนาคตได้

จากการศึกษาถึงความต้องการของผู้รับทุน ผู้เคยรับทุน และผู้ปกครองที่มีความต้องการทำงานบริการช่วยเหลือผู้อื่นในอนาคต และความต้องการที่แท้จริงของตนเองในการจะทำงาน(อาชีพ) ที่ตนเองคิดว่าเป็นความต้องการสูงสุด พบว่าผู้รับทุนส่วนมากในอัตราสูงถึงประมาณร้อยละ 86.7 มีความคิดริเริ่มและต้องการทำงานบริการช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม ส่วนผู้ที่ไม่อยากทำมีเพียงประมาณร้อยละ 2.2 ในลักษณะเดียวกันผู้ปกครองของผู้รับทุนก็มีความคิดริเริ่มที่อยากให้เด็กของตนได้มีโอกาสทำงานบริการช่วยเหลือผู้อื่นสูงถึงร้อยละ 75.0 ส่วนผู้ปกครองที่ไม่ต้องการให้เด็กของตนไปทำงานเช่นนั้น มีเพียงร้อยละ 13.6 อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงความคิดเห็นของความต้องการที่จะทำงานบริการช่วยเหลือผู้อื่นในสังคมของผู้ที่เคยได้รับทุน และปัจจุบันเป็นกลุ่มบุคคลที่นับว่ามีการศึกษาสูงพอสมควร และมีงานอาชีพที่มั่นคงทำแล้วพบว่าผู้ที่มีความคิด ความต้องการอยากทำงานบริการช่วยเหลือผู้อื่นในสังคมนั้นมีเพียงร้อยละ 46.7 เท่านั้น ส่วนผู้ที่ไม่ต้องการทำงานในลักษณะดังกล่าวอยู่ในอัตราที่สูงกว่าคือประมาณร้อยละ 53.3 ซึ่งเหตุผลจะกล่าวในหัวข้อต่อไป

และเมื่อถามถึงความต้องการแท้จริงของผู้รับทุน ผู้เคยรับทุน และผู้ปกครองในเรื่องงานหรืออาชีพที่อยากทำ หรือต้องการให้เด็กในอุปการะของตนทำมากที่สุด พบว่าประชากรตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ประมาณร้อยละ 34.2 ต้องการหรืออยากทำงานทางด้านการช่วยเหลือสังคม การส่งเสริมหรือบริการคนอื่นในสังคม รองลงมาประมาณร้อยละ 28.4 ในความต้องการแท้จริงนั้นอยากทำงานรับราชการ(ตาราง 20)

ตารางที่ 20 สัดส่วนของผู้รับทุน ผู้ปกครอง และผู้ปกครอง จำนวนตามความตกลงกับ หน่วยงานการศึกษา
 ของเหลืออยู่ในอนาคต และความของการจัดที่อยู่อาศัย (อาศัย) ของตนเอง

การมีข้อตกลงการศึกษากับหน่วยงานศึกษาอื่น	ผู้รับทุน		ผู้ปกครอง			ผู้ปกครอง			รวม	
	ทำ	ไม่ทำ	ทำ	ไม่ทำ	ไม่ตอบ	ทำ	ไม่ทำ	ไม่ตอบ		
รับราชการ	28.3	0.5	2.8	1.7	3.3	-	21.4	6.4	6.4	28.4 (108)
รับจ้าง	4.4	-	0.5	-	-	-	-	-	-	2.4 (9)
เกษตร	3.3	-	-	1.7	-	-	-	-	-	1.8 (7)
ค้าขายและ บริการส่วนตัว	5.5	0.5	-	1.7	3.3	-	2.1	1.4	1.4	5.5 (21)
แพทย์	2.0	-	-	-	-	-	-	-	-	1.0 (4)
พนักงาน	6.1	-	-	-	-	-	-	-	-	2.9 (11)
งานขายปลีก ส่ง	12.8	-	1.1	26.7	23.3	-	47.1	4.3	2.1	34.2 (130)
งานที่เหลือ ทั้งหมด	11.2	-	1.1	10.0	16.7	-	4.3	1.4	-	12.4 (47)
อาชีพต่าง ๆ	5.5	0.5	-	-	-	-	-	-	-	2.9 (11)
ไม่ตอบ เลย	8.7	0.5	5.5	5.0	6.7	-	-	-	1.4	8.4 (32)
รวม	86.7	2.2	11.1	46.7	54.3	-	75.0	13.6	11.4	100 (380)

การศึกษาถึงความต้องการของกลุ่มบุคคลที่เป็นฝ่ายรับทุนการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง
 ของกับฝ่ายรับ ดังปรากฏแล้ว เมื่อพิจารณาถึงเหตุผลของความต้องการที่อยากทำงาน
 บริการช่วยเหลือผู้อื่น และไม่ต้องการจะทำงานช่วยเหลือผู้อื่น จากประชากรตัวอย่าง
 5 กลุ่มที่มีส่วนเกี่ยวข้องของเป็นฝ่ายผู้รับทุนจากทั้ง 3 กองทุน พบว่าประมาณร้อยละ 50.2
 ของผู้ที่มีความต้องการอยากทำงานบริการช่วยเหลือผู้อื่น เพราะเป็นการช่วยเหลือผู้อื่น
 ที่มีโอกาสทางคานต่าง ๆ น้อยกว่าตนเอง และการช่วยเหลือนั้นเป็นการช่วยเหลือโดย
 เป็นการทำตนให้เป็นประโยชน์ส่วนรวมด้วย รองลงมาประมาณร้อยละ 19.7 อยาก
 ทำงานช่วยเหลือผู้อื่น เพราะจะได้เป็นการแสดงน้ำใจต่อผู้อื่นในสังคมบ้างในเมื่อตนเอง
 ก็เคยได้รับการช่วยเหลือมาก่อน อย่างไรก็ตามมีบางกลุ่มถึงจะมีอัตราไม่สูงและไม่ต่ำจน
 ถึงที่สุดคือประมาณร้อยละ 4.5 บอกว่าการที่อยากทำงานบริการช่วยเหลือผู้อื่นนั้นก็เพราะ
 ยังดีกว่าว่างงาน ซึ่งนับว่าเป็นคำตอบที่น่าพอใจกับผู้ให้ทุนพอสมควร(ตาราง 21)

และถ้าสังเกตถึงอัตราที่น้อยของกลุ่มผู้ที่มีความต้องการอยากทำงานช่วยเหลือ
 สังคมตามเหตุผลต่าง ๆ แล้วในกลุ่มผู้รับทุนจะเป็นผู้รับทุนการศึกษาจากกองทุน ซี.ซี.เอฟ
 ในอัตราร้อยละ 41.0 ผู้รับทุนจากสภานิติมาตร้อยละ 38.5 และร้อยละ 20.5 เป็นผู้รับทุน
 จากกองทุนมหาวิทยาลัยพายัพ

ในกลุ่มผู้เคยรับทุนที่มีเหตุผลต่าง ๆ ดังกล่าว ร้อยละ 50.0 เป็นผู้เคยรับทุน
 จากกองทุน ซี.ซี.เอฟ ส่วนร้อยละ 35.7 และ 14.3 เป็นผู้เคยรับทุนจากสภานิติมาตร และ
 มหาวิทยาลัยพายัพ

ส่วนผู้ปกครองร้อยละ 50.5 เป็นผู้ปกครองของผู้รับทุนสภานิติมาตร และร้อยละ 49.5
 เป็นผู้ปกครองของผู้รับทุนจากกองทุน ซี.ซี.เอฟ (ตาราง 21)

ส่วนผู้ที่ไม่ต้องการหรือไม่อยากทำงานบริการช่วยเหลือคนอื่นนั้นส่วนมากไม่ได้แสดง
 ความคิดเห็นอันเป็นเหตุผลสนับสนุนคำตอบของตนอยู่ในอัตราสูงประมาณร้อยละ 40.9 รอง
 ลงมาประมาณร้อยละ 31.3 ของผู้ที่ไม่อยากทำงานช่วยเหลือผู้อื่น เพราะการทำงานคาน
 บริการช่วยเหลือผู้อื่นนั้นเป็นการเสียเวลา ค่าตอบแทนน้อย และถ้าจะยึดเป็นอาชีพก็ไม่มี
 มั่นคง ร้อยละ 10.8 ไม่อยากทำงานคานนี้ เพราะมีงานที่มั่นคงกว่าทำอยู่แล้วหรือเมื่อสำเร็จ
 การศึกษาแล้วจะมีงานที่มั่นคงที่ผู้ปกครองเตรียมไว้ให้แล้วทำ(ผู้รับทุน) ส่วนในอัตราต่ำสุด

ตารางที่ 21 สัดส่วนของผู้รับทุน ผู้ปกครองรับทุน และผู้ปกครอง จำแนกตามเขตและค่าของทุน
 อยากรทำงานบริการอาสาสมัคร

กองทุน	ความถี่ของการขอทุนทำงานบริการอาสาสมัคร						รวม		
	ผู้รับทุน			ผู้ปกครอง					
เขต	ผู้รับทุน	ผู้ปกครอง	ผู้ปกครอง	ผู้รับทุน	ผู้ปกครอง	ผู้ปกครอง			
	ผู้รับทุน	ผู้ปกครอง	ผู้ปกครอง	ผู้รับทุน	ผู้ปกครอง	ผู้ปกครอง			
ไม่มีการช่วยเหลือนอกเขตรวม	25.7	17.9	7.0	25.0	14.3	14.3	29.5	21.9	50.2 (14.5)
เป็นทุนเริ่มต้นนำใจ	7.7	9.6	7.7	3.6	3.6	-	7.6	7.6	19.7 (57)
เป็นทุนที่ประสบความล้มเหลว	-	2.6	1.9	3.6	-	-	5.7	5.7	6.9 (20)
เป็นงานที่สุจริตประเภทหนึ่ง	1.9	1.9	1.9	-	3.6	-	-	1.9	4.1 (12)
ยังไม่แน่ใจ	-	-	0.6	10.7	-	-	-	0.9	1.7 (5)
ศึกษาว่างงาน	2.6	3.2	0.6	-	7.1	-	-	0.9	4.5 (13)
ไม่ตอบ	5.1	3.2	0.6	7.1	7.1	-	6.7	11.4	12.8 (37)
รวม	41.0	38.5	20.5	50.0	35.7	14.3	49.5	50.5	100 (289)

ประมาณร้อยละ 6.0 ทบว่าเป็นเพราะกลัวเด็กจะทำงานดังกล่าวนในลักษณะใดลักษณะหนึ่งนั้นไม่ได้

และเมื่อสังเกตว่าผู้ที่มีความคิดเห็นว่าจะไม่ทำงานบริการช่วยเหลือผู้อื่นนั้น เป็นผู้รับทุน, เคยรับทุน หรือเป็นผู้ปกครองของผู้รับทุนจากกองทุนใดก็จะเห็นว่าในกลุ่มผู้รับทุนเป็นผู้รับทุนจากกองทุนมูลนิธิศุภนิมิตประมาณร้อยละ 55.6 ผู้รับทุนจากกองทุน ซี.ซี.เอฟ ร้อยละ 44.4 ส่วนผู้รับทุนจากมหาวิทยาลัยพายัพไม่มีปรากฏ

ในกลุ่มผู้เคยรับทุนที่ไม่ต้องการจะทำงานบริการช่วยเหลือผู้อื่นในลักษณะของเหตุผลต่าง ๆ และผู้ไม่แสดงความคิดเห็น เป็นผู้ที่เคยรับทุนจากมหาวิทยาลัยพายัพ และศุภนิมิต ในอัตราเท่ากันคือประมาณร้อยละ 37.5 และเป็นผู้เคยรับทุนจากกองทุน ซี.ซี.เอฟ ร้อยละ 25.0

ส่วนในกลุ่มของผู้ปกครองในอัตราร้อยละ 51.5 เป็นผู้ปกครองของผู้รับทุนการศึกษาจากมูลนิธิศุภนิมิต และผู้ปกครองของผู้รับทุนจากกองทุน ซี.ซี.เอฟ ประมาณร้อยละ 48.5 (ตาราง 22)

ตารางที่ 22 สัดส่วนของผู้รับทุน ผู้เคยรับทุน และผู้ปกครองจำแนกตามเพศที่ไม่ต้อง
 การทำงานบริการช่วยเหลือผู้สูงอายุ

กอง	ผู้ไม่ต้องการทำงานบริการช่วยเหลือผู้สูงอายุ						รวม		
	ผู้รับทุน			ผู้เคยรับทุน					
เพศ	ผู้.ศ. เหนือ	ผู้.ศ. เหนือ	ผู้.ศ. เหนือ	ผู้.ศ. เหนือ	ผู้.ศ. เหนือ	ผู้.ศ. เหนือ	รวม		
	ผู้.ศ. เหนือ	ผู้.ศ. เหนือ	ผู้.ศ. เหนือ	ผู้.ศ. เหนือ	ผู้.ศ. เหนือ	ผู้.ศ. เหนือ			
เป็นการเสียเวลา ทำตอนแทนนอย ไม่มั่นคง	11.1	-	-	15.6	28.1	9.4	12.1	9.1	31.3 (26)
ไม่ชอบ	-	11.1	-	3.1	-	-	-	-	3.6 (3)
มีงานที่มั่นคง กว่าทำ	-	11.1	-	-	-	-	18.2	5.0	10.8 (9)
กลัวว่าจะทำไม่ได้	-	-	-	-	-	-	-	15.1	6.0 (5)
ไม่มีเวลาต้อง ทำงานประจำ	-	-	-	6.2	-	12.5	-	-	7.2 (6)
ไม่สะดวก ที่จะไป	33.3	33.3	-	-	9.4	15.6	18.2	24.2	40.9 (34)
รวม	44.4	55.6	-	25.0	37.5	37.5	48.5	51.5	100 (83)